1851. N°. 18.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 4 MAART.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Friesland*, brengt, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat de aanbesteding der levering van *drie honderd ses* rijpaarden voor het leger, bedoeld in zijne aankondiging van den 18 Februarij ll., niet zal plaats hebben op *Woensdag*, maar op DINGSDAG *den 18 Maart* aanstaande, zijnde in genoemde aankondiging de dag verkeerdelijk uitgedrukt.

Leeuwarden, den 1 Maart 1851. *De Commissaris des Konings*, VAN PANHUIJS.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 28 Februarij 1851, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 8,60.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 169,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitschersbrood* . . - 169,00.

Leeuwarden, den 1 Maart 1851. *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland*, VAN PANHUIJS.

PARIJS, den 25 Februarij.

Het is eene thans erkende en door onlangs verkregen bewijzen gestaafde daadzaak, dat de walvisschen op eene merkbare wijze verminderen. De voortteling dezer dieren staat niet in evenredigheid met hunne vernieling, en men kan, naar de regelen van *Cuvier*, aannemen, dat zij binnen een korter of langer tijdsverloop geheel zullen zijn verdwenen. Men moet ook in aanmerking nemen, dat zij, ten gevolge van den oorlog, dien men sedert eene halve eeuw tegen hen voert, al meer en meer den oceaan verlaten en de wijk nemen naar de meest ontoegankelijke gedeelten der Stille Zuidzee, inzonderheid naar de zijde van Bering-straat. Het is aan deze omstandigheid, dat men voornamelijk de toenemende vermindering der uitrustingen voor de walvischvangst in Frankrijk en Engeland moet toeschrijven. In 1843 bezaten wij 22 schepen, die tot deze vangst werden gebezigd, tegenwoordig hebben wij er niet meer dan 7. De Engelschen hadden in 1830 nog 102 walvischvaarders en tegenwoordig slechts 8. De Noord-Amerikanen alleen hebben hunne uitrustingen voor die vaart nagenoeg op dezelfde hoogte gehouden. Zij bezitten op dit oogenblik 750 voor de walvischvangst uitgeruste schepen, bemand met 25,000 koppen. Het is waar, vooral in de laatste jaren is de walvischvangst bij hen gedeeltelijk dienstbaar gemaakt aan de ontwikkeling van den koophandel in het algemeen, en aan het vervoer van duizenden naar Californie vertrokken arbeiders in het bijzonder. Ook heeft men de opmerking gemaakt, dat de walvisschen, sedert zij de gewone plaatsen van verblijf hebben verlaten, eene mindere mate van gezondheid genieten en hunne voortteling moeijelijker is geworden. Niet, gelijk vroeger, van zeestreek kunnende veranderen en naar het Zuiden gaan om hunne jongen ter wereld te brengen, schrijdt de wasdom der jonge walvisschen langzaam voort en sterven zij dikwijls aan longziekte, hetgeen de Amerikaansche natuurkundigen hebben bewezen. De moeders zelve lijden veel van het voortdurend verblijf in de koude hemelstreek; zij krijgen niet ieder jaar jongen en dan nog slechts een te gelijk. Al deze daadzaken, welke de ondervinding eerst sinds weinige jaren heeft leeren kennen, en die betrekking hebben tot hoogst belangwekkende voorwerpen der schepping, zijn der overpeinzing in ruime mate waardig.

FRANKFORT, den 26 Februarij.

Uit Dresden luiden de berigten zeer tegenstrijdig. Het eenige wat men met genoegzame zekerheid verneemt, is dat er tusschen Oostenrijk en Pruisen weder zwarigheden, met opzigt tot den nieuwen vorm der uitvoerende Bondsmagt zijn ontstaan. Het schijnt, dat Oostenrijk thans niet zeer geneigd is, om het voorzitterschap afwisselend met Pruisen uit te oefenen, en zich zelfs vleit het daarheen te brengen, om het vroegere Duitsche keizerrijk weder uit de asch te doen verrijzen. Het behoeft wel niet herinnerd te worden, dat niet alleen Pruisen, maar zelfs ook de meeste overige Duitsche staten hiervan niets willen hooren, en veeleer den ouden Bondsdag, in weêrwil van deszelfs groote gebreken, wenschen hersteld te zien. Buitendien wil Pruisen niet toestemmen in het bezigen van dwangmaatregelen tegen de kleinere staten, die tot dusverre weigerachtig zijn, zich aan de aanmatigende eischen van Oostenrijk te onderwerpen. Daar er toch iets zal moeten geschieden, zal men hoogst waarschijnlijk weder voorloopig tot den ouden Bondsdag terugkeeren, als het eenige dat in Duitschland uitvoerbaar is. In geen geval zijn ernstige conflicten tusschen de beide groote Mogendheden te vreezen.

In onze politieke kringen openbaart zich thans meer bezorgdheid, ten aanzien van de oorlogszuchtige houding van Oostenrijk in Italie. Men vreest, dat daaruit ernstige verwikkelingen zullen ontstaan, bijzonder met Frankrijk, welks invloed aldaar wezenlijk bedreigd wordt. Er wordt stellig verzekerd, dat het er op gemunt is om de Fransche troepen uit Rome te verwijderen, ten einde alsdan met des te meer nadruk tegen Sardinie te kunnen ageren. Intusschen verneemt men, dat eerstdaags nog 6000 man Oostenrijkers in de Pauselijke staten zullen binnenrukken; tot voorwendsel dienen de rooverbenden, die zich aldaar in de jongste tijden zeer vermenigvuldigd hebben. Zeker is het, dat, even zoo als zulks reeds met Pruisen werd bewerkstelligd, men in Weenen er thans ernstig op bedacht is, om den Franschen invloed op alle mogelijke wijze te fnuiken. De prins *v. Schwarzenberg* weet goed zijn voordeel te doen met de verdeeldheid die thans in Frankrijk bestaat. De jongste berigten uit Lombardije bevestigen, dat Oostenrijk zijne krijgsmagt aldaar vermeerdert.

— Koning *Otto* blijft nog steeds te Munchen, waar men meent, dat hij van den troon afstand zal doen. De koningin *Amelia*, door de Grieken zeer bemind, voert het regentschap met bijzonder geluk, en het zou te betreuren zijn, dat de abdicatie des Konings haar van een land verwijderde, waar haar invloed de openbare rust handhaaft. Men noemt ook nog steeds den hertog van Cambridge als de vermoedelijke opvolger op den Griekschen troon. Daarbij worden echter zoovele ongerijmdheden verhaald, dat men met grond aan de waarheid van het geheel mag twijfelen.

's GRAVENHAGE, den 28 Februarij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is door de respective commissien van Rapporteurs algemeen verslag uitgebragt:

1°. omtrent het wets-ontwerp tot wijziging der pensioenwet van 1846;
2°. omtrent het wets-ontwerp betrekkelijk te loor gegane schuldbrieven;
3°. omtrent de negen laatst ingekomen wets-ontwerpen tot naturalisatie.

De beraadslagingen over die wets-ontwerpen zullen achtervolgens plaats hebben op Donderdag den 6 Maart, in eene des voormiddags ten elf ure aan te vangen zitting.

De heer *van Dam van Isselt* heeft, overeenkomstig het hem vroeger verleende verlof, aan den minister van kolonien vragen gerigt omtrent de krijgsverrigtingen ter Westkust van Borneo in verband met de laatste tijdingen uit Nederlandsch Indie. Die vragen, welke vooral ook den algemeenen toestand der land- en zeemagt in Nederlands Indie betroffen, zijn door den minister van kolonien op eene geruststellende wijze beantwoord.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zullen zich Maandag aanstaande bezig houden met het onderzoeken van het ontwerp van wet nopens de onteigening. De Kamer zal Maandag 3 dezer, des middags ten half 4 ure, vergaderen. Met ziet alsdan de aanbieding van het ontwerp der gemeente-wet te gemoet.

— Uit de memorie van toelichting gevoegd bij de bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingekomen voordragt van wet, bevattende nieuwe verordeningen omtrent de schatkistbiljetten, blijkt, dat van het kapitaal der schatkistbiljetten van het jaar 1834, bedragende *f* 9,800,000, nog in omloop is een bedrag van *f* 7,903,200, rentende *f* 316,128, en dat de schatkistbiljetten, uitgegeven volgens de wetten van 1840 en 1848, tot een bedrag van 8 millioenen, met het begin van dit jaar 1851 geheel zijn ingetrokken en vernietigd, en dat de Staat alzoo van den last dezer renten is ontheven.

Het is bekend, dat de schatkist-biljetten van 1834 het overblijfsel zijn van die van 1830, daargesteld tot het helpen dekken van een tekort, alstoen door de tijds omstandigheden veroorzaakt. Ofschoon nu deze biljetten eene doorloopende bestemming hebben, zoude ook op dezelve rente kunnen bespaard worden, indien de Regering bij magte was, om dezelve, naar de meerdere of mindere ruimte der schatkist, in te trekken en weder uit te geven. Dit hangt echter alleen van den houder af, zoo lang deze schatkistbiljetten niet eene andere inrigting bekomen. Het doel der voordragt is, om deze biljetten op korten termijn, en tegen lagere renten dan 4 pCt. indien de omstandigheden dit toelaten, uit te geven, en alzoo gelegenheid te erlangen tot besparing van renten. Daartoe wordt voorgesteld, om de biljetten van 1834 in te trekken, en dezelve door soortgelijke biljetten te doen vervangen, als volgens de wetten van 1840 en 1848 zijn daargesteld; om het kapitaal van de biljetten van 1840, daargesteld tot verzekering van de tijdelijke dienst in opkomende of tijdelijke behoefte van de schatkist, weder te bepalen tot een kapitaal van zes millioenen, en om, tot bevordering der verwisseling, behalve het gezamenlijk bedrag der biljetten van *f* 15,800,000, nog in gereedheid te hebben een kapitaal van drie millioenen, hetwelk echter nimmer boven dat van *f* 15,800,000 zal mogen worden uitgegeven, terwijl op den 15den van elke maand het bedrag van al de op den eersten dier maand nog in omloop zijnde biljetten zal worden bekend gemaakt.

— Het ontwerp van wet *tot wijziging der wet van 9 Mei 1846*, (*Staatsblad no. 24*), *over de burgerlijke pensioenen* is, met eene uitvoerige memorie van beantwoording, aanmerkelijk gewijzigd bij de Tweede Kamer terug gekomen, ten gevolge waarvan de Commissie van rapporteurs een nieuw onderzoek in de afdeelingen noodig heeft geoordeeld. De Regering is teruggekomen van haar vroeger denkbeeld om het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren op te heffen en wil thans ook de afloopende en doorloopende kortingen der tractementen laten, zoo als zij zijn. De thans voorgestelde wijzigingen in de wet van 1846 zijn meest interpretatief of behelzen verbeteringen van redactie. Zoo is bij dat ontwerp uitgemaakt, dat ambtenaren door de Staten-Generaal of provinciaal benoemd, gelijk staan met door den Koning benoemde, wat pensioen betreft; dat 65jarige ambtenaren na 40jarige dienst wel regt op pensioen, ingeval van ontslag, maar geen regt op ontslag met pensioen hebben; het begrip van *diensttijd* wordt nauwkeurig gedefinieerd; het maximum van pensioen zoo voor ministers als andere ambtenaren, wordt bepaald op *f* 4000; wijders dat van elk verleend pensioen in de *Staats-Courant* niet alleen het bedrag en de naam van den gepensioneerde zullen worden opgegeven, maar ook de toepasselijke wetsbepaling.

— Het wets-ontwerp tot wijziging der regterlijke organisatie, is thans aan de leden der Kamer in druk rondgedeeld.

Omtrent het stelsel, in dit wets-ontwerp aangenomen, geeft de Regering in de memorie van toelichting, breedvoerige ophelderingen. Zij zegt in de eerste plaats zich niet te hebben kunnen vereenigen met het voorstel, door een vorig ministerie in zijn bekend verslag aan den Koning (13 November 1848) ontwikkeld, om namelijk het middel van cassatie der in het hoogste ressort gewezen uitspraken in burgerlijke zaken af te schaffen, en wel in de eerste plaats, omdat de vereeniging der verschillende attributen van *Judex facti* en van beslissing van het zuiver regtspunt door hetzelfde regterlijk collegie, haar minder eigenaardig voorkwam, en in de tweede plaats, omdat op die wijze de zoo heilzame instelling van eene *cour régulatrice* alsdan zou verloren gaan. De Regering is dus van meening, dat de Hooge Raad in zijne tegenwoordige inrigting van hof van cassatie moet worden gehandhaafd.

Het gevolg van deze beschouwing der Regering is noodzakelijk, om de bij art. 163 der Grondwet gelaten bevoegdheid tot het oprigten van geregtshoven of hoven van appél, verpligtend te maken.

Er zullen zijn vier zoodanige geregtshoven, belast met het appél zoo wel in burgerlijke als in strafzaken. Bij de aanneming van dit stelsel om het hooger beroep ook tot criminele veroordeelingen uit te strekken, heeft de Regering gemeend, dat het zonder aan de waarborgen tegen regterlijke dwalingen te kort te doen, allezins geoorloofd en tevens heilzaam zoude zijn, de bevoegdheid tot appél eenigermate te beperken, in dien zin, dat aan de competentie der arrond.-regtbanken in het hoogste ressort eenige uitbreiding werd gegeven en tevens eene admissie tot appél, na summier onderzoek der middelen van appél aan de geregtshoven wierd opgedragen. De wijziging echter, welke slechts ter loops wordt aangegeven, kan alleen bij eene herziening van het wetboek van strafvordering worden daargesteld.

De plaats, waar de vier geregtshoven hun zetel zullen vestigen, wordt niet in het ontwerp opgegeven, maar zal met vele andere punten in een afzonderlijk wets-ontwerp geregeld worden.

Als gevolg dezer instelling van vier hoven van appél wordt de regtsmagt van eersten aanleg over strafzaken, naar de arrondissements-regtbanken overgebragt. Eene uitbreiding van het personeel bij die regtbanken, (hoewel in den regel slechts met één lid) zal tengevolge dezer vermeerdering van werkzaamheden noodzakelijk worden. Daar echter aan de andere zijde ook de regtsmagt der kantongeregten wordt uitgebreid, zullen de arrond.-regtbanken ontslagen worden van de kennisneming over vele kleine zaken, waarmede zij thans belast zijn.

Behalve deze hoofdtrekken van het aangeboden stelsel spreekt de Regering in de memorie van toelichting van twee voorstellen, die daarmede, althans eenigzins, in verband staan. Het eerste is, de toevoeging van vaste ambtenaren van het openbaar ministerie aan alle kantongeregten; het tweede, de plaatsing van onbezoldigde referendarissen, voor zooveel die te vinden zullen zijn, bij de verschillende regterlijke collegien. Het doel dezer laatste instelling is het vormen van bekwame regterlijke ambtenaren, en het verschaffen van een nuttigen werkkring aan jonge lieden, die de hoogescholen hebben verlaten, en tegenwoordig dikwijls niet weten, hoe zij hun beschikbaren tijd en verkregen kennis nuttig zullen besteden. Deze instelling hangt dus ten naauwste te zamen met de inrigting van het hooger onderwijs. Zij opent eene nuttige oefenschool voor hen, die, na den doctoralen graad verkregen te hebben, zich tot het afleggen van een staats-examen moeten voorbereiden, waardoor hun alleen de weg tot het dingen naar openbare regterlijke betrekkingen kan worden geopend.

Aangaande de bezuinigingen, door de voorgedragen wijziging van de organisatie der regterlijke magt te verkrijgen, zegt de Regering het volgende: Door de afschaffing van 11 provinciale geregtshoven en in de plaats stelling van vier hoven van appél, berekent zij, dat eene dadelijke bezuiniging zal worden verkregen van *f* 192,000. Door de afschaffing van bezoldigde deurwaarders zal men verder *f* 10,800 besparen. Behalve deze twee regtstreeksche bezuinigingen, verwacht de Regering nog andere, door het opheffen van eenige arrond.-regtbanken, vermindering van geregtskosten, enz.

Het wets-ontwerp bestaat uit 113 art., verdeeld in twee hoofdst. Het eerste handelt over de regterlijke magt in het algemeen. Met afwijking van de bestaande wetgeving, worden in artikel 1 ook die collegien met name genoemd, welke nevens de eigenlijk gezegde regterlijke ligchamen in art. 149 der Grondwet bedoeld zijn, als daar zijn krijgsraden te land en ter zee, schuttersraden, collegien van Ged. Staten, enz. Overigens bevat dit eerste hoofdstuk wijzigingen van minder algemeen belang, aanvulling en verduidelijking van de thans bestaande wetgeving.

Hoofdstuk II is verdeeld in 4 paragraphen, van de kantongeregten, arrond.-regtbanken, geregtshoven en den Hoogen Raad.

Omtrent de kantongeregten worden de volgende wijzigingen in de bestaande wetgeving voorgedragen:

De plaatsvervanger van den ontbrekenden griffier wordt niet meer door den kantonregter zelven, maar op zijne voordragt door de arrond. regtbank benoemd. De griffiers zullen in het vervolg niet meer, even als de kantonregters, voor vijf jaren, maar onbepaald, tot wederopzeggens toe worden aangesteld. De kantonregter *moet* zijn doctor in de regten, en mede het staats-examen hebben afgelegd, waarvan boven gesproken is. Zoo iemand zich bereid verklaart de betrekking van plaatsvervanger des kantonregters te vervullen, zijn de procureurs en notarissen daartoe verpligt, op verbeurte hunner betrekking.

De bevoegdheid der kantonregters is uitgebreid. Zij nemen kennis in het eerste en laatste ressort van de persoonlijke vorderingen ten bedrage van *f* 75, in plaats van *f* 50, en vonnissen in eersten aanleg tot een bedrag van *f* 300, in plaats van *f* 200. Eindelijk worden de possessoire actien, voor zoo verre zij thans in eersten aanleg en hoogste ressort bij de regtbanken behooren, tot de kantongeregten overgebragt. In strafzaken vonnissen de kantonregters over alle misdrijven, op welke geene hooger straf is gesteld dan gevangenisstraf van eene maand of eene geldboete van *f* 100, te zamen of afzonderlijk. De niet appellabele geldstraffen worden van *f* 20 op *f* 25 gebragt. De eisch tot schavergoeding bij strafzaken wordt mede van *f* 50 tot *f* 75 verhoogd.

De arrond.-regtbanken vonnissen in hoogste ressort, wanneer de vordering geene hoogere waarde heeft dan *f* 600. In burgerlijke zaken wordt met drie, in strafzaken met vier regters regt gesproken.

Met verandering der wet van Mei 1849, zullen de hoven in burgerlijke zaken met vijf, in strafzaken met zes raadsheeren regt spreken.

De Hooge Raad zendt bij vacature aan de Tweede Kamer eene aanbevelingslijst van *tien* leden. Met wijziging van art. 846 en volgende van het wetboek van burg. regtsvordering wordt aan den Hoogen Raad in eersten aanleg, de beslissing van alle vorderingen ter zake van regtsweigering opgedragen. Het aantal leden voor behandeling van cassatie-zaken, wordt van 5 op 7 teruggebragt.

Eindelijk wordt in de *overgangsbepalingen* vastgesteld, dat de regterlijke ambtenaren, die ten gevolge dezer wet, uitvallen, een wachtgeld genieten, ten bedrage van ⅔ hunner tegenwoordige bezoldiging. Het vereischte om een staatsexamen af te leggen, opgelegd aan hen, die als regterlijke ambtenaren in aanmerking willen komen, is niet toepasselijk op hen, die voor 1 Maart 1851 den graad van meester aan een onzer hoogescholen verkregen heeft.

AMSTERDAM, den 1 Maart.

Eene minister-crisis, als die welke Engeland op dit oogenblik beleeft, is bijna voorbeeldeloos in de geschiedenis van dat land. Wederom brengen ons de jongste berigten een ommekeer in den staat van zaken. Lord *Stanley* heeft in het vormen van een kabinet evenmin kunnen slagen als lord *Russell*. *De vrees voor een ministerie van protectionisten is bijna geheel verdwenen.* In plaats van dit anachronisme, heeft thans eene combinatie van de Whig-partij met de Peelisten den meesten kans van slagen.

De reden van deze nieuwe verandering is daarin gelegen, dat en de heer *Canning*, en, wat van nog meerdere beteekenis was, de heer *Gladstone*, stellig geweigerd hebben zich onder de vanen van het beschermend stelsel te scharen. Door deze dubbele weigering is het allerwaarschijnlijkst, dat lord *Stanley*, in weêrwil van de vele door hem aangewende pogingen, voor de opgedragen taak om een ministerie zaâm te stellen, zal moeten bedanken. Wel verre dus, dat Engelands vrijgevige wetgeving door een nieuw bestuur met haren ondergang bedreigd wordt, zullen de mislukte pogingen van lord *Stanley* slechts strekken, om aan de partij der protectionisten een gevoeligen, misschien doodelijken slag toe te brengen. Te regt zegt daaromtrent de *Times:* »Het is eene gebeurtenis van onbetwistbaar belang, dat lord *Stanley*, gedwongen een kabinet zamen te stellen, ook gedwongen wordt zijne onmagt te bekennen. In onze oogen is dit het sterkste argument tegen het beschermende stelsel, en indien de hoofden der Tory-partij verstandig genoeg zijn om zich de les ten nutte te maken, dan zullen zij eindelijk begrijpen, dat hunne overwinning, indien die ooit moet aanbreken, nooit zal verkregen worden door de middelen, welke zij sedert 1846 hebben aangewend." Overigens is ook dit blad omtrent de definitive zamenstelling van het kabinet, het door ons boven uitgedrukt gevoelen toegedaan: »De pogingen van lord *Stanley* zegt het — blijven vrugteloos. Men zal ons thans voorzeker vragen: En nu? Tot nogtoe is geen nieuwe poging aangewend; maar van de verschillende beproefde combinatien, is de vereeniging van de overlevenden uit het Whig-kabinet, met eenige chefs van de partij *Peel*, ongetwijfeld de gelukkigste, het meest in overeenstemming met de wenschen van het land. Aan beide kanten bevinden zich uitstekende mannen, mannen van practijk, en wij zien de redenen niet in, waarom men zoude twijfelen, dat door wederzijdsche concessien en gemeenschappelijke oppositie tegen vijandelijke stelsels, zij niet eene voor het land nuttige administratie zouden kunnen vormen."

Zoodanig was eergisteren avond de stand van zaken. Hopen wij, dat de berigten van morgen daarin niet wederom verandering brengen.

— Door het comité van Sp. fondsenhouders te Londen is een brief openbaar gemaakt van den heer *Weisweiler*, agent der fondsenhouders te Madrid, waarin deze heer zijne hoop te kennen geeft, dat er toch eindelijk nog een beter lot aan de Ardoin-Coupons zal beschoren worden dan bij het schuldregelings-ontwerp was voorgesteld. Of de betaling der coupons van het nieuwe effect ook te Londen zal plaats hebben, zal, volgens den heer *Weisweiler*, afhangen van den afloop van het aldaar op de Spaansche dividendgelden gelegde beslag, als willende de Spaansche regering zich voortaan aan dergelijke onaangenaamheden niet wederom blootgesteld zien. De heer *Weisweiler* eindigt met het comité te verzoeken, op de eerstvolgende algemeene vergadering eene betuiging van dank te stemmen aan den baron *de Grovestins*, den Nederlandschen gezant te Madrid, die de pogingen der gedelegeerden steeds krachtig heeft ondersteund.

Dezelfde brief van den heer *Weisweiler*, bevat nog de volgende opgaaf der nietrentegevende Spaansche schuld: Buitenl. Passive 1,042,000,000 realen, dito Uitgestelde van 1831 444,000,000 r., Binnenl. zonder interest 940,000,000 r., Vales van provisionele schuld, enz. 3,574,000,000 r.; totaal 6000,000,000 r. of 60 millioen ponden sterling (*f* 720,000,000).

LEEUWARDEN, den 3 Maart.

De voorstelling Zaturdag avond ll. in den schouwburg alhier door den heer *Wiljalba Frikel* gegeven, heeft aan het zeer talrijk publiek veel genoegen verschaft, en niettegenstaande de verwachting, vooral na het bezoek van eenen *Robin* en eenen *Bosco*, moeijelijk mogt geacht worden bevredigd te kunnen worden, heeft het den Griekschen hof-goochelaar, niet alleen mogen gelukken daaraan ten vollen te beantwoorden, wij vernemen zelfs dat vele kunstminnaren volgaarne verklaren, hij de kroon der overwinning heeft mogen wegdragen. In drie afdeelingen, in ieder van welke hij van costuum, het eene eleganter dan het andere wisselt, werden de bij het programma bepaalde toeren, op het open tooneel, met ontbloote armen, zonder gedekte tafels, zonder dat schitterende, de aandacht van den toeschouwer ligtelijk afleidende tal van veelal prachtige werktuigen omringd te zijn, tot verbazing van het publiek met zooveel gemak en bevalligheid, met zooveel innemendheid en sierlijkheid uitgevoerd, dat hij zelfs de, door zijne voorgangers bekende stukken, door zijne ongekende behendigheid als nieuw en onbegrijpelijk deed voorkomen. En moge het den ervaren kunstminnaar slechts zelden en niet dan met de meeste oplettendheid en met het scherpste oog mogelijk zijn hem te volgen, — voor den onkundigen is het een raadsel van waar hij onder anderen, die schotels met goudvisschen, die groote hoeveelheid boomwol, die menigte bekers en bonbons en die duizenden kaarten weet voort te brengen of weg te goochelen. Wij twijfelen niet of de voorstellingen, morgen Dingsdag te Harlingen, zoo wel als eene tweede en laatste op overmorgen, Woensdag alhier, wanneer geene der reeds uitgevoerde stukken, herhaald zullen worden, alsmede eene Donderdag e. k. te Dockum te gevene, (zie advertentien), zullen door een even talrijk publiek met het zelfde genoegen worden bijgewoond, hetwelk gedurende de pauses niet weinig vermeerderd wordt, door het meesterlijke spel van de jeugdige viool virtuose mej. *Hortensia Zirges*, waarbij men zoowel de zuiverheid der tonen, de kracht van het spel, als de vlugheid in de moeijelijkste passages moet bewonderen.

— Bij Koninklijk besluit van 27 Febr. jl. worden voor de onderscheidene zeevisscherijen, waaraan, tot over 1850 ingesloten, van regeringswege premiën waren toegezegd, ook over het jaar 1851, voor zoover die visscherijen overeenkomstig de bestaande bepalingen zijn uitgeoefend, premiën verleend; om het bedrag dier premien te berekenen, wordt voor elk schip tot grondslag genomen het beloop der premie, die voor de soort van visscherij, door dat schip in 1851 uitgeoefend, tot dusver was uitgeloofd. De som van *f* 6430, sedert eenige jaren jaarlijks als subsidie voor een hospitaalschip ter dienste van de zout... scherij bewilligd, wordt ook voor het loopende jaar 1851 toegestaan.

— Door den minister van justitie, is dezer dagen aan de regterlijke ... gien en autoriteiten toegezonden, een afdruk van het wets-ontwerp op de ... terlijke organisatie en het beleid der justitie, den 20 Februarij aan de St... Generaal aangeboden, ten einde, indien daartoe aanleiding mogt gegeven ... den, derzelver beschouwingen, hangende de raadpleging deswege bij de St... Generaal, aan Z. Exc. mede te deelen.

— In het *Handelsblad* van den 28 Febr. jl. is *abusief* opgegeven gewo... dat de 1ste officier van Z. M. wachtschip *de Schelde*, kapt.-luit. *J. C. du Cl...* tot commandant zoude zijn benoemd geworden van Zr. Ms. fregatschip *de Pr... van Oranje*, daar gezegde kapt.-luit. niet als commandant, maar wel tot 1s... officier van gezegde bodem zal worden aangesteld, terwijl de kapt.-luit. *P. Talma*, op eerstgemelden bodem zal worden geplaatst.

— Het reservegeld, dat in het begin van de maand November van ieder j... aan de onder-officieren en manschappen van het leger werd uitbetaald, zal, ... last van den minister van oorlog, van nu af aan jaarlijks niet meer worden ... betaald, maar na afloop der dienstjaren, waarvoor ieder heeft geteekend.

— Volgens schrijven uit 's Gravenhage zijn de wets-ontwerpen tot wijziging van het belastingstelsel, nog niet openbaar gemaakt.

Intusschen wordt het volgende medegedeeld over de vermoedelijke uitkomst dier wijziging:

Vermindering.

Afschaffing der belasting op de Brandstoffen	*f*	2,391,950
Vermindering van het tonnegeld	-	200,000
» » kanaal- en sluisgelden	-	185,000
» » het patentregt		Memorie
	f	2,776,950

Vermeerdering.

3 pCt. belasting op de renten	*f*	2,063,591
Inkomend regt op de steenkolen	-	100,000
Verbetering in de suikerwet	-	600,000
» op de zoutbelasting	-	100,000
» op het gedistilleerd	-	115,000
» in het zegelregt	-	100,000
	f	3,078,591

— In het einde der maand Maart of het begin van April e. k. zal door het bestuur der stad Amsterdam in publieke veiling gebragt worden de zoogenaamde Buiksloter Ham, met den daarom aangelegden en bijkans geheel voltooiden ringdijk. De droogmaking van dien inham van het IJ, hebbende eene uitgestrektheid van ongeveer twee honderd en zeven bunder, mag, wegens de ligging in de nabijheid der hoofdstad, en den uitmuntenden aard van den ondergrond, bijzonder goede uitkomsten doen verwachten.

— De Nederlandsche Handelmaatschappij heeft op nieuw acht en dertig schepen bevracht, 19 voor Amsterdam, 16 voor Rotterdam, 2 voor Dordrecht en 1 voor Schiedam.

— Uit de onlangs uitgegeven handelingen van de Algemeene Synode der Nederlandsche Hervormde Kerk van 1850, ontleenen wij de volgende opgaven:

Het getal hervormden bedroeg, naar den stand der bevolking van 1849 in eenige en van 1850 in de andere provincien, 1,661,651; — het getal predikanten 1508, en standplaatsen van predikanten 1273.

Van Mei 1849 tot Mei 1850 zijn voor nieuwe predikants-tractementen geene bijdragen van rijkswege toegestaan: de steeds bestaande noodzakelijkheid van beperking der Staats-uitgaven belette het.

Uit de begrooting voor het departement der herv. eeredienst is aan onderstandsgelden toegestaan *f* 9570; uit provinciale fondsen *f* 27,700.

Slechts 25 kandidaten zijn van Mei 1849 tot Mei 1850 toegelaten tot de H. Dienst. Het getal studerenden voor den geestelijken stand wordt berekend op 339.

Uit de overgelegde stukken van den Quaestor-generaal blijkt, dat de ontvangst ten behoeve der dusgenoemde klassicale kas over 1849 bedroeg *f* 80,741,91 tegen *f* 79,224,60 uitgaven.

De Synodale weduwenbeurs had eene ontvangst van *f* 41,030,04. De buitengewone ontvangst ten behoeve dezer beurs bedroeg slechts *f* 223. De uitgaven der Synodale weduwenbeurs beliepen *f* 40,833,96½.

Het *fonds voor noodlijdende kerken en personen* had eene ontvangst van *f* 48,297,70½ tegen eene uitgave van *f* 46,735,21. Over het geheel heeft dit fonds meer belangstelling ondervonden dan de Sijnodale weduwenbeurs.

Het aantal Godsdienst-onderwijzers vermeerdert. Amsterdam heeft buiten de predikanten, 40 godsdienst-onderwijzers. In Zuid-Holland zijn er 32; enkele dorpen als Pijnakker en Scheveningen, hebben hunne catechiseermeesters. Uit Gelderland wordt opgegeven een getal van 14, Utrecht 10, Zeeland 5, Overijssel 14 (in dit gewest ook ten platten lande), Friesland 6, Groningen 8, Drenthe geen.

Het godsdienst-onderwijs is volgens het aan de Synode uitgebragt rapport, in geheel Nederland vooruitgaande.

Sinds de roomsche geestelijkheid alle christelijk en zelfs godsdienstig onderwijs van de openbare volksscholen, heeft doen buitensluiten, zijn in alle gewesten des rijks maatregelen getroffen om in deze behoefte voor de protestantsche jeugd zooveel mogelijk te voorzien. In de steden zoowel als op de dorpen van Gelderland, Noord- en Zuid-Holland, en niet minder in andere provincien, wordt buiten den schooltijd, op afzonderlijke uren, de bijbel gelezen en het kerkgezang beoefend. Buiten de gewone catechisatien op werkdagen, zijn op vele plaatsen zondagscholen opgerigt, die aan de godsdienstige vorming van ouden en jongen bevorderlijk zijn.

Sedert de laatste kerkvisitatie zijn tot ledematen aangenomen 24,894 personen, terwijl het getal cathechisanten bedroeg 193,815. Het aantal dergenen die onderwezen worden, is steeds toenemende.

Aangaande de zomer catechisatien, luiden de berigten uit de onderscheiden provincien, zeer verschillend, doch in geene stads- of dorpsgemeente ontbreekt de gelegenheid om op elken tijd des jaars catechetisch onderwijs te ontvangen. In Zuid-Holland, al is het ook met een klein getal leerlingen, wordt toch het geheele jaar door gecatechiseerd. In Noord-Holland niet onder de klassis Hoorn en sommige plaatsen onder de klassis Alkmaar. In Zeeland wordt vooruitgang in dezen opgemerkt. De berigten luiden het ongunstigst uit Friesland; op verre de meeste plaatsen kunnen aldaar des zomers geene catechisatien gehouden worden. Waar die evenwel aldaar, of ook in Overijssel stilstaan, is dit minder te wijten aan gebrek van godsdienstige belangstelling, dan wel aan de behoefte aan handen voor akker- of huisarbeid.

— De *Staats-Courant* van den 18 dezer bevat, onder hare Indische berigten, eene opgave van de opbrengst van eenige belastingen op Java over het pas verloopen jaar. Deze opgave is, dus leest men in het *Handelsblad*, naar ons inzien, zoo ongunstig, dat wij ons verpligt gevoelen, daarop dadelijk de algemeene aandacht te vestigen Zij versterkt maar al te zeer de beduchtheid, die wij reeds meermalen hebben geopenbaard, dat namelijk onze koloniale finantien spoedig met eenen verderfelijken achteruitgang, zoo niet met een bepaald deficit, werden bedreigd.

De inkomende en uitgaande regten op Java hebben, over de elf eerste maanden van 1850 zuiver opgebragt *f* 4,641,975,06, zijnde *f* 760,977,30 meer dan in 1848 en *f* 12,872,22½ minder dan in 1849, gedurende hetzelfde tijdvak is verkregen. De verpachting van 's lands overige middelen op Java en Madura voor het jaar 1850 heeft opgebragt, als volgt: de opiumpacht *f* 5,064,360, de andere middelen *f* 3,729,672.

Deze opbrengst der middelen bedraagt dus voor 1851 in het geheel *f* 778,992 minder dan voor 1850 was verkregen, zoodat in het geheel het hoofdstuk verpachtingen *f* 791,864,22 is achteruitgegaan.

— Sedert verscheiden jaren maakt de Belgische landbouw, in navolging van den Britschen, zeer veel gebruik van zout, zoowel tot bemesting van den grond als om het veevoeder smakelijk en gezond te maken. Intusschen zijn er die veel malen van het gebruik daarvan niet de vermeende voordeelen maar veeleer nadeelige gevolgen meenen bespeurd te hebben. In de zitting van den Hoogen Raad van Landbouw van jl. Dingsdag opperden twee leden bedenkingen tegen het heerschend gevoelen van het nut van zout in het landbedrijf, en het door hen aangevoerde maakte zooveel indruk, dat de Vergadering een nader onderzoek in dezen noodig verklaarde, en de behandeling van een betrekkelijk voorstel der Regering uitstelde tot dat de ervaring meer licht zou hebben aangebragt.

— Te Antwerpen vormt zich eene vereeniging met het doel, om eene stoombootdienst tusschen Antwerpen en Londen, bij gelegenheid der groote Engelsche tentoonstelling, in werking te brengen. Het gemeenschappelijk kapitaal zal bedragen 600,000 francs, verdeeld in 12,000 aandeelen van 50 francs. De maatschappij zal geconstitueerd zijn, zoodra voor 500,000 francs is ingeschreven. Elke aandeelhouder erlangt een vrije reiskaart naar Londen heen en terug. De stoombooten vervoeren telken male 250 passagiers en doen vier reizen per week. De agenten der maatschappij verschaffen den aandeelhouders een goed logies, tegen billijken prijs, benevens een entré-billet voor de tentoonstelling.

— De Koningsmoorder *Tschech*, die een paar jaar geleden, wegens zijn aanslag op het leven des Konings van Pruisen, ter dood gebragt is, liet eene dochter achter. Deze stond nu geheel alleen, overgegeven aan de wanbegrippen, door haar vader haar ingeprent. Het Pruisische Hof trok zich harer aan, en plaatste haar onder verstandig toezigt en zedelijke leiding. Zij verwijderde zich echter heimelijk, en begaf zich naar Parijs, waar zij in de opgewondenste democratische kringen verkeerde.

Thans is zij hier te lande te Putten aangehouden en door de marechaussée als landloopster naar Breda opgebragt.

Weêrkundige waarnemingen te Leeuwarden 1851.

(DE BAROMETER-STANDEN HERLEID TOT 0° C.)

Dagen.	Uren.	Barometerstand *in millim.*	Thermom. Fahrenh.	Windstreek.	Wind kracht.	Weersgesteldheid.
Febr. 1	mor. 8	749,08	$38\frac{1}{2}$	Z Z O	1 a 2	Bewolkt.
	midd. 2	750,81	41	Z O	1 a 2	Bewolkt.
	av. 8	751,86	38	O	1 a 2	Bewolkt betrokken.
2	mor. 8	751,90	36	O N O	3	Betrokken.
	midd. 2	752,36	39	Z Z O	3	Betrokken.
	av. 8	754,27	$39\frac{1}{2}$	Z O	1 a 2	Bewolkt.
3	mor. 8	753,90	$34\frac{1}{2}$	O	0 a 1	Bewolkt.
	midd. 2	752,42	40	O	2	Bewolkt.
	av. 8	752,26	36	O Z O	2	Bewolkt.
4	mor. 8	754,12	39	Z W	0 a 1	Bewolkt.
	midd. 2	756,92	$42\frac{1}{2}$	W	1	Bewolkt mistig.
	av. 8	760,03	39	Z W	0 a 1	Betrokken.
5	mor. 8	761,74	$34\frac{1}{2}$	Z	2	Bewolkt.
	midd. 2	758,40	39	Z	4 a 5	Betr. regenachtig.
	av. 8	755,56	40	Z	6	Betr. regenachtig.
6	mor. 8	751,81	$41\frac{1}{2}$	Z Z W	3	Bewolkt.
	midd. 2	755,21	43	W	4	Regenachtig.
	av. 8	760,07	40	W Z W	4	Bewolkt.
7	mor. 8	766,75	$36\frac{1}{2}$	Z W	3	Bewolkt.
	midd. 2	765,11	44	Z W	3	Bewolkt.
	av. 8	762,23	$40\frac{1}{2}$	Z Z W	4	Regen.
8	mor. 8	752,00	43	Z W	3 a 4	Regen.
	midd. 2	753 86	46	W N W	4 a 5	Bewolkt.
	av. 8	759,01	$42\frac{1}{2}$	W N W	4	Meest helder.
9	mor. 8	765,90	$42\frac{1}{2}$	N W	3	Bewolkt.
	midd. 2	769,29	$42\frac{1}{2}$	N N W	3 a 4	Betrokken.
	av. 8	772,76	39	N N O	3	Betrokken.
10	mor. 8	774,77	35	O N O	3	Betrokken mistig.
	midd 2	774,70	35	O Z O	2 a 3	Betrokken.
	av. 8	773,79	$32\frac{1}{2}$	Z Z W	2 a 3	Betrokken.
11	mor. 8	770,62	$33\frac{1}{2}$	Z	2 a 3	Betrokken.
	midd. 2	769 36	$39\frac{1}{2}$	Z Z W	3	Bewolkt betrokken.
	av. 8	768 26	37	Z Z W	2 a 3	Betrokken mistig.
12	mor. 8	765,06	40	Z W	3	Betrokken mistig.
	midd. 2	763,43	$43\frac{1}{2}$	Z W	3	Betrokken mistig.
	av. 8	761,55	$42\frac{1}{2}$	Z W	3	Betrokken.
13	mor. 8	762,13	39	N	1 a 2	Bewolkt.
	midd. 2	764.19	42	N N W	1	Bewolkt.
	av. 8	766,20	39	N W	1	Bewolkt.
14	mor. 8	769,15	$36\frac{1}{2}$	W	1	Bewolkt.
	midd. 2	769,82	41	W	1	Bewolkt.
	av. 8	770,61	36	Z Z W	0 a 1	Helder.

213de STAATS-LOTERIJ.

Vierde Klasse.

1ste Trekk. Nos. 5730, 7788, 18852, 8924 en 13217, ieder een prijs van *f* 1000. No. 1796, een prijs van *f* 2500.

2de » No. 18885, een prijs van *f* 25,000. Nos. 18848, 5090 en 3504, ieder een prijs van *f* 1000. No. 9067, een prijs van *f* 1250.

3de » No. 10581, een prijs van *f* 1250. Nos. 12238 en 19544, ieder een prijs van *f* 1000. No. 8695, een prijs van *f* 5000.

4de » Geene.

Op bevel van heden, van den E. A. Heer Regter-Commissaris in het faillissement van W. LAARMANS, alhier, worden alle bekende en onbekende schuldeischers, de bevoorregte of hypotheek hebbende, daaronder begrepen, bij deze opgeroepen, om op Vrijdag 7 Maart 1851, 's middags ten 12 ure, te verschijnen in het Paleis van Justitie, in het Zaaliland te Leeuwarden, ten einde over te gaan tot de verificatie der schuldvorderingen.

Leeuwarden, den 24 Februarij 1851. Mr. J. v. d. VEEN, *Curator in gemeld faillissement.*

CONCERTZAAL TE HARLINGEN.

Op *heden* Dingsdag den 4 Maart,

GROOTE SCHITTERENDE
GRIEKSCHE TOOVERVOORTBRENGSELEN
VAN DEN RIDDER

WILJALBA FRIKEL.

Tusschen de pause zal zich laten hooren de beroemde Viool Virtuose Mej. ***HORTENSIA ZIRGES.***

Medaille d'honneur de l'Athénée de Paris.

Plaatsen zijn te bespreken van 's morgens 10 tot 's middags 2 uur, mits betalende 10 Cent extra voor iedere plaats.

SCHOUWBURG TE LEEUWARDEN.

Op Woensdag den 5 Maart,

GEHEEL NIEUWE EN *LAATSTE* VOORSTELLING
VAN DEN RIDDER

WILJALBA FRIKEL.

Tusschen de pause zal de beroemde Viool Virtuose Mej. ***HORTENSIA ZIRGES*** zich laten hooren.

Medaille d'honneur de l'Athénée de Paris. — Aanvang 7 ure.

CONCERTZAAL

BIJ DEN HEER *L. HANSMA*, TE DOCKUM,

Donderdag den 6 Maart,

GROOTE SCHITTERENDE
GRIEKSCHE TOOVERVOORTBRENGSELEN
VAN DEN RIDDER

WILJALBA FRIKEL.

Tusschen de pause zal zich laten hooren de beroemde Viool-Virtuose Mej. ***HORTENSIA ZIRGES.***

Medaille d'honneur de l'Athénée de Paris.

Aanvang ten 7 uur.

NB. Het Programma zal nader bekend gemaakt worden.

Getrouwd: ... Oppersum, den 25 Februarij 1851. ... *Predikant te Spijk.* A. C. WENNIGER.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen Zoon, C. A. ... VASSIJ, geliefde Echtgenoote van
Oostermeer, den 26 Februarij 1851. J. C. TADEMA, *Heel- en Vroedmeester.*

*** Mijne geliefde Echtgenoot TIETJE W. STAM, verloste heden van een' welgeschapen Zoon.
Sneek, den 19 Februarij 1851. R. GORTER.

*** Bevallen van een' Zoon ALIDA JOHANNO NOIJON, Echtgenoote van
Sneek, den 26 Februarij 1851. B. WOUTERS.

*** Mijne geliefde Echtgenoote D. NAUTA, beviel heden van eene welgeschapene Dochter.
Dockum, den 26 Februarij 1851. D. v. STRATEN.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' Zoon, HENDRICA WIERSMA, geliefde Echtgenoote van
Dragten, den 27 Februarij 1851. E. J. ATTEMA, *Notaris.*

*** Mijne Echtgenoote CATHARINA STÖCKER, beviel heden van een Meisje.
Leeuwarden, den 28 Februarij 1851. C. M. KOOPAL.
Eenige kennisgeving.

LEEUWARDEN, den 28 Februarij 1851. Mijne geliefde Echtgenoote DIEUWKE PETERS, beviel heden zeer voorspoedig van eene Dochter.
E. C. BISSCHOP.

*** Heden overleed na een langdurig sukkelen tot mijne en mijner Kinderen bittere droefheid mijne geliefde oudste Dochter AKKE, in den jeugdigen leeftijd van 30 jaren.
Leeuwarden, den 25 Februarij 1851. H. TULP.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 25 Februarij tot en met den 3 Maart 1851 aangegeven: 25 Geboren, 11 Overleden, Gehuwd 1 paar.

Opgave der Prijs en Aanvoer van *BOTER*, den 28 Februarij 1851, aan de Stadswaag te Leeuwarden:

PRIJS, *f* 42,00. AANVOER, 291/4 166/8 39/16 vaten.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 1 Maart 1851.

NEDERLAND.
Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $57\frac{5}{8}$
Dito dito .. 3 » $67\frac{13}{16}$ $67\frac{7}{8}$ $67\frac{7}{8}$
Dito dito ... 4 » $88\frac{7}{16}$ $88\frac{9}{16}$ $88\frac{9}{16}$
Amort.-Synd. $3\frac{1}{2}$ » $88\frac{3}{4}$
Handel-Maats. $4\frac{1}{2}$ » $107\frac{3}{4}$ $108\frac{1}{4}$ $107\frac{3}{4}$

FRANKRIJK.
Certific....... 3 pCt. $53\frac{13}{16}$ $53\frac{7}{8}$

RUSLAND.
Ob. bij *H.* 1798/1816 5 pCt. $105\frac{1}{8}$ $105\frac{1}{4}$ $105\frac{1}{4}$
dito dito 1828/1829 5 » $104\frac{1}{8}$
Dito bij dito.. 4 » $87\frac{1}{4}$
Dito bij *Stiegl.* 4 »

SPANJE.
Leen. *Ard.* v. 85 £ 5 pCt. $13\frac{1}{16}$ $13\frac{1}{8}$ $13\frac{1}{8}$
» » v. 510 £ 5 » $13\frac{5}{16}$
» onb. Stukk. 5 »
» .... 3 » $37\frac{15}{16}$
» Binnenl. à 6/m 3 » $33\frac{5}{8}$ $33\frac{11}{16}$ $33\frac{5}{8}$
Ardoin Coupon.. . » $8\frac{3}{4}$ $8\frac{7}{8}$ $8\frac{3}{4}$

OOSTENRIJK.
Metaliek...... 5 pCt. $71\frac{1}{16}$ $71\frac{1}{4}$
» (nieuwe) 5 » $79\frac{1}{8}$
» » $2\frac{1}{2}$ » $38\frac{3}{8}$

PORTUGAL.
Te Londen 5 (nu 4) pCt. $36\frac{1}{2}$
» 4 » $35\frac{3}{4}$ $35\frac{13}{16}$ $35\frac{3}{4}$

AMERIKA.
Bank-Actien V. Staten
Brazilie 1824... 5 pCt. $90\frac{3}{4}$ 91 $90\frac{3}{4}$
» £ 200 5 »
Peru......... $4\frac{1}{2}$ » 80
Venezuela............ $31\frac{1}{8}$ $31\frac{1}{4}$
Grenada........... .. $17\frac{1}{4}$ $17\frac{3}{4}$
Mexico............... $34\frac{3}{8}$ $34\frac{7}{16}$
Ecuador ....

Bij geringe affaire waren heden de koersen over het algemeen prijshoudend; Mexicanen en Coupons zijn $32\frac{1}{4}$ pCt. verhandeld.

Zondag den 2 Maart.

Integralen $57\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$. Ardoins à £ 510 $13\frac{1}{4}$. Binnenl. 3 pCts. $33\frac{5}{8}$. Metaliek $2\frac{1}{2}$ pCts. $38\frac{7}{16}$. Mexik. $34\frac{1}{2}$. Ecuador $3\frac{3}{16}$, $\frac{1}{4}$.

Tot de genoteerde koersen vertoonde alleen in Integralen de handel eenige levendigheid.

Prijzen van Coupons en losbare Obligatien.

Metaliek *f* 24,65. Napelsche *f* 25,10. Div. Engelsche in £ *f* $11,72\frac{1}{2}$. Fransche *f* 56. Belgische *f* 56. Pruisische *f* $34\frac{3}{4}$. Spaansche *f* 2,42. Russen in Zilv. R. *f* $36\frac{3}{8}$. Idem Papier *f* $10\frac{5}{16}$. Poolsche in fl. *f* $27\frac{1}{8}$. Coup. Oostenr. Bank-Act. *f* 22,90 per fl. 25. Coup. Portug. Binnenl. no. 15, *f* 47.

AANBESTEDING.

Heeren Bestuurderen der Goederen en Fondsen van de eigen-erfden van het kerspel *IJsselham*, gedenken op Dingsdag den 18 Maart 1851, des voordemiddags om elf uur, ten huize van de Wed. *P. van Dijk*, te Oldemarkt, ten overstaan van den aldaar standplaats hebbenden Notaris P. H. P. VAN MARLE, aan te besteden:

Het maken van eene NIEUWE STEENEN SCHUTSLUIS met OPHAALBRUG en verdere AANHOORIGHEDEN, te Ossenzijl, met de daartoe benoodigde materialen, volgens het daarvan bestaande Bestek en Teekening; liggende inmiddels de Bestekken ter inzage, ten huize van genoemde Wed. VAN DIJK, alsmede bij den Sluiswachter H. KUIK, te Ossenzijl, terwijl exemplaren derzelve mede zijn te bekomen bij voornoemden Notaris VAN MARLE.

De aanwijzing zal daags voor de aanbesteding *in loco* geschieden.

De Notaris J. A. ZAAL STROBAND, te Ameland, zal, op Dingsdag den 11 Maart 1851, des voormiddags ten 8 ure te Nes, ten 12 ure te Ballum en des namiddags ten 2 ure te Hollum, bij de respective Pakhuizen, ter berging van Strandgoederen aldaar, publiek tegen contante betaling verkoopen:

Navolgende in de maanden October en November 1850 aan Strand gespoelde niet gereclameerde HOUTWAREN, bestaande in: 109 Noordsche en Oostzeesche Balken, 70 Deelen van verschillende dikte en lengte, 45 Sparren, eenige stukken Rondhout en eene CHALOUPE.

Daags vóór den Verkoop des namiddags ten een ure vertrekt de Amelander Postschuit van Holwerd.

Verkoop van eene Grutterij te Workum.

De Notaris MANN, zal, ten verzoeke van den Heer I. J. VERWER, te Makkum, Dingsdag 18 Maart 1851, nadenmiddag 3 ure, in de Societeit bij *Leickering*, te Workum, veilen:

Eene zeer uitmuntende KOOPMANS HUIZINGE, met daaraan verbondene, voor korte jaren nieuw en doelmatig ingerigte GRUTTERIJ, daartoe behoorende voortreffelijke en in den besten toestand zijnde Gereedschappen, Gaand en Loopend Werk, 2 Eesten, Mostardmalerij, benevens STALLING voor 4 Paarden, 4 Koeijen en ruime Hooischuur, Boekweitzolders met beschoten dak, verschillende Bergplaatsen, alsmede TUIN en een stukje GREIDE, staande en gelegen, voor den handel bij uitnemendheid geschikt, aan het Noord binnen de stad Workum, gelijk zulks door den Heer *Troste*, als eigenaar, wierd gebruikt en 12 Mei 1851 of vroeger is te aanvaarden, en op allezins aannemelijke wijze van betaling.

Alle diegenen welke iets te vorderen hebben van- of verschuldigd zijn aan den boedel van H. G. HOSPES, in leven Kastelein te Workum, worden verzocht daarvan franco opgave en betaling te doen binnen 3 weken na heden, ten Kantore van den Notaris MANN, alhier.

Workum, den 27 Februarij 1851.

De Notaris J. S. BOKMA, te Akkrum, zal, op Woensdagen den 5 en 19 Maart 1851, telkens des nademiddags ten 2 uren, ten huize van de Kasteleins *Kuiper* en *Dijkstra* te Akkrum, bij strijk- en verhooggeld verkoopen:

Voor den Heer *Terhorst* en anderen:

Een in den jare 1845 nieuw uitgebouwd HEK-TJALKSCHIP, *De Twee Gezusters*, groot 56 tonnen, met completen Inventaris, waarvan het Touwwerk in het vorig jaar geheel is vernieuwd; thans liggende te Akkrum en dagelijks te bezigtigen.

De koopprijs moet worden betaald, bij de aanvaarding, 1 November 1851 en 1 Mei 1852, telkens ½ gedeelte.

De Notaris A. R. VAN VOORST, te Heerenveen, zal, op Zaturdag den 8 Maart 1851, des avonds ten 7 uren, bij den Kastelein *K. W. Feenstra*, aldaar, bij finale toewijzing presenteren te verkoopen:

Een op den 1 dezer in veiling gebragt, zeker bevaren, zeer geschikt, vlotgaand en goed onderhouden HEK-TJALKSCHIP, *de Twee Gezusters* genaamd, gemeten op 70 ton, voorzien van een best Inventaris, zoo als hetzelve thans is liggende in de Vaart aan de Heideburen te Heerenveen; waarop geboden is de zeer geringe veel te lage som van *f* 600.

Nadere inlichtingen te bekomen en inmiddels UIT DE HAND TE KOOP, bij gemelden Notaris.

De Notarissen A. R. VAN VOORST en W. A. EVERTSZ, te Heerenveen en Oldeboorn, zullen, mede ten verzoeke van de Heeren J. G. DE JONGH en B. VAN DER BIJ, beide Kandidaat-Notaris te Gorredijk, op Dingsdag den 11 Maart 1851, des voormiddags ten 10 uren, ten huize van den Kastelein *T. J. Hepkema*, te Oudeschoot, bij *finale toewijzing*, publiek presenteren te verkoopen:

Voor de Wed. en Erven *Abele Barteles de Vries*, te Oudehorne:

De op den 25 Februarij 1851 in veiling gebragte:

1. Vermitmuntende, in een zeer vruchtbaren staat zijnde groote ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE no. 21, SCHUUR, PAARDEN- en KOEIJENSTALLING, SCHAPEN-, VARKENS- en VUURHOKKEN, ARBEIDERS-HUIZINGE, TUINEN, VRUCHTBOOMGAARD, kostelijke WEI- en BOUWLANDEN, met tot *verdere ontginning* bijzonder gunstig gelegen annex HEIDE- en BOSCHGRONDEN, alles bij elkander staande en gelegen van weêrskanten der Compagnons-Vaart in de Compagnie onder Oudehorne, groot aan Wei- en Bouwlanden 38,61,80,
en met Zooden en Plaggen voorziene Heide- en Boschgronden . 28,37,60,

te zamen 66,99,40.

2. Voorts 57½ mad beste HOOIMADEN, met Klijn voorzien, dito HAGEN en WATER, gelegen onder Oude- en Nieuwehorne, Oude- en Nijehaske en Oldetrijne, groot 35,36,38.
3. Een ERFPACHT, jaarlijks groot *f* 10.

Waarop in 46 perceelen, naar volgorde der verkooping, volgens de Verkoopboekjes is geboden, te weten op: no. 1 *f* 1425, 2 *f* 800, 3 *f* 251, 4 *f* 950, 5 *f* 725, 6 *f* 460, 7 *f* 1371, 8 *f* 1050, 9 *f* 1200, 10 *f* 250, 11 *f* 181, 12 *f* 1000, 13 *f* 630, 14 *f* 550, 15 *f* 280, 16 *f* 225, 17 *f* 500, 18 *f* 300, 19 *f* 225, 20 *f* 225, 21 *f* 301, 22 *f* 260, 23 *f* 260, 24 *f* 262, 25 *f* 135, 26 *f* 420, 27 *f* 400, 28 *f* 250, 29 *f* 100, 30 *f* 131, 31 *f* 650, 32 *f* 500, 33 *f* 350, 34 *f* 600, 35 *f* 645, 36 *f* 1025, 37 *f* 1000, 38 *f* 1100, 39 *f* 2000, 40 *f* 1800, 41 *f* 1375, 42 *f* 1250, 43 *f* 400, 44 *f* 600, 45 *f* 230 en 46 *f* 106. Totaal *f* 28,748.

Waarvan inzage van eigendomsbewijzen en kadastrale schrifturen dagelijks zijn te bekomen bij eerstgemelden Notaris.

DEZELFDE NOTARISSEN, zullen, mede ten verzoeke als voren, op Woensdag den 12 Maart 1851, des middags *precies* ten 5 uren, ten huize van den Logementhouder *F. van der Wal*, te Gorredijk, bij *finale toewijzing*, publiek presenteren te verkoopen:

Voor dezelfde Wed. en Erven *de Vries:*

De op den 26 Februarij 1851 in veiling gebragte:

1. Vijf kampen best WEILAND en WIJK, in de Kruissen, ten Noorden en Zuiden van de Kruisvaart onder Lippenhuizen, sectie B, nos. 152—156 en 162; groot 7,79,90, belendende: ten Oosten den Heer *J. A. van der Sluis*, *Anne K. van der Meulen* en *G. P. Westerhof*, ten Zuiden de Erven den Heer *G. T. de Jongh* en *Siebren A. de Vries*, ten Westen *Jelle R. de Boer* en de Erven *Sjoerd A. Hijlkema* en ten Noorden *Binne G. Zwanenburg*; waarop in 4 perceelen geboden is: op no. 1 *f* 557, 2 *f* 631, 3 *f* 900 en 4 *f* 880.
2. De Helft van 8 mad HOOILAND, ten Westen langs de oude Schipsloot te Terwispel, massaal met de Erven Baron *van Lijnden*, sectie A, no. 1827, groot 4,70,50; waarop geboden is *f* 1347.

Inlichtingen en inzagen te verkrijgen als voren.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Maandagen den 10 en 17 Maart 1851, voorloopig en eindelijk, telkens des avonds ten 7 uren, bij *Douwe Steenstra*, in het openbaar veilen:

1. Eene HUIZINGE en ERF met ANNEXEN, achter de Bank van Leening, te Harlingen, in wijk D, no. 138; bij *Jan Wijnalda*, met den dood ontruimd; den 12 Mei 1851, of zoo veel eerder als de verkooper mag voegen, te aanvaarden.
2. Eene HUIZINGE met ANNEXEN, in de Nieuwstraat aldaar, in wijk D, no. 93; bij *Pieter Namer* voor *f* 30 's jaars in huur; den 12 Mei 1851 vrij te aanvaarden.

Verkooping van eene Zathe en Landen onder Pingjum.

De Notaris MEIJER, te Bolsward, zal, tegen uitloving van verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZING, geteekend letter P, no. 10, SCHUUR, HIEMING, HOVING en verdere annexen, staande en gelegen onder den dorpe Pingjum, groot volgens kadastrale meting 31 bunder 14 roede 7 el Greide- en Bouwlanden; over het geheel in het middel der Grondlasten aangeslagen naar een belastbaar inkomen: de Gebouwde eigendommen van *f* 27 en de Ongebouwde van *f* 893,49, belast met 33 floreen 16 stuiv. 11 penn. en bezwaard met het gewone maalgeld aan de Pingjummer-, Wonser- en de Polder-Molen van *IJeb J. IJpma*, onder Witmarssum; bij *Schelte Willems Hilarides* als huurder in gebruik, en zulks in 23 perceelen met het regt van zamenvoeging; alles breeder bij Verkoopboekjes omschreven.

De Huizinge op den 12 Mei, de Landen op St. Petri, en het 2de, 3de en 10de perceel, zijnde te zamen groot 3 bunder 13 roede 80 el Bouwland, terstond na het rispen der Vrucht in den jare 1851 te aanvaarden.

Wie hieraan gading maken, komen op Zaturdag den 15 Maart 1851, bij de finale toewijzing, des namiddags ten 2 ure, ten huize van *Hein Pieters Hilarides*, in de zoogenaamde Stads Herberg, buiten de voormalige Blaauwpoort te Bolsward, en koopen op conditien, welke te vernemen zijn ten Kantore van den Notaris voornoemd, alwaar mede de Verkoopboekjes te bekomen zijn.

AANBESTEDING BIJ GESLOTENE BRIEFJES, van het AFBREKEN van eene STALLING en weder OPBOUWEN van drie KAMERS en STALLING, met bijlevering der Materialen, op het Pieterceliewaltje no. 18, bij Olde Galileën onder Leeuwarden. Aanwijzing van het werk den 5 Maart e. k. Het Bestek ligt ter inzage bij de Weduwe BOUMA, in het Blaauwhuis te Leeuwarden, en de briefjes franco in te zenden aan L. IJ. IJKAMA, aldaar.

Aanbesteding bij geslotene briefjes:

Van het AFBREKEN eener oude, en BOUWEN eener nieuwe SCHUUR enz., met bijlevering der Materialen, op de plaats bij *Marten Douwes Kamstra* te Akkrum, waarvan Bestek en Teekening ter inzage liggen in het Logement bij de Brug waar voormaals de Schouw was, onder Akkrum, en aanwijzing op de Plaats te bekomen zal zijn den 6 Maart e. k., van des namiddags van 12 tot 3 uur, en de Briefjes franco ingezonden moeten worden, *vóór* of op den 11 Maart 1851, bij den Heer H. BOLMAN, te Leeuwarden.

Verhuringe van ééne Greidplaats onder Leeuwarden.

Door het overlijden van den gebruiker *Gatse Reins van der Weide*, wordt, voor 7 jaar, ingaande Petri en Mei 1851, in huringe aangeboden: De ZATHE en LANDEN aan het Wijlaarderterp, onder Leeuwarden, groot 24 bunder 93 roede; zij die daaraan gading maken, zullen de Voorwaarden kunnen vernemen aan het Old Burger Weeshuis te Leeuwarden, en hunne geslotene vrachtbriefjes daarop, aldaar moeten inleveren, vóór of op den 9 Maart 1851.

Leeuwarden, den 27 Februarij 1851. B. ALBARDA, *Rentmeester.*

UIT DE HAND TE KOOP: Eene best ter nering staande WINKEL-HUIZING, waarin vele jaren met veel succes het vak van Grossier in Sterke Dranken en Likeuren met andere Waren is uitgeoefend, staande te Sneek. Te bevragen bij U. EKEMA, aldaar.

MEST-SPECIE.

BIJ GESLOTENE BRIEFJES TE KOOP: Een MEST- en ASCH-HOOP, een voljaar, te Lemmer. Te bevragen bij J. DE BOER, Vader in het ... conij Armhuis aldaar, bij wien de briefjes franco moeten worden ingeleverd vóór of op den 17 Maart 1851.

KENNISGEVING aan de deelhebbers in de Friesche Stoombootreederij,

dat het DIVIDEND over het dienstjaar 1850 is bepaald op 5% ad *f* 25 per aandeel; de betaling zal geschieden tegen inwisseling van Coupon no. 5, op Woensdag den 12 Maart e. k., en vervolgens alle Woensdagen, van 's morgens 10 tot 's middags 2 ure, ten Kantore van den Heer D. KRAIJER, te Harlingen, alwaar ook de rekening en verantwoording, over gemeld dienstjaar gedurende 14 dagen voor de deelhebbers ter visie zal worden gedeponeerd.

Commissarissen van voormelde Reederij,
Namens dezelve,
C. HARMENS, *Presidt.*

FAILLISSEMENT.

De schuldeischers in het faillissement van GOOITZEN WENNING, Koopman, wonende te Dockum, worden bij deze opgeroepen, krachtens bevelschrift van den Edel Achtbaren Heer Regter Commissaris, om in persoon of bij behoorlijk gemagtigde te verschijnen op de eerste bijeenkomst van schuldeischers, welke zal gehouden worden op Vrijdag den veertienden Maart des jaars 1851, des voordemiddags ten tien ure, op het Paleis van Justitie te Leeuwarden.

De Curator in genoemd faillissement,
JOHs. VAN DER VEEN Cz.

Nationale Militie.

De Ondergeteekende, in het afgeloopen jaar eenen aanvang gemaakt hebbende met het bezorgen en leveren van PLAATSVERVANGERS en NUMMERVERWISSELAARS, en het reeds genoegzaam bekend is, welke prompte en civiele behandeling zij mogten ondervinden, die hem daarmede hadden belast, zoo beveelt hij zich aan in de gunst van allen, die daarvan gebruik mogten willen maken, en zulks te meer nog, omdat bij hem de gelegenheid bestaat, tegen de minst mogelijkste prijzen en op de meest billijkste voorwaarden, in dat opzigt te worden bediend, zoo zelfs dat in de geheele provincie, bij niemand tegen zulke lage prijzen, PLAATSVERVANGERS en NUMMERVERWISSELAARS, die aan alle vereischten van de Wet voldoen, te bekomen zijn.

Reflecterenden worden verzocht zich ten spoedigsten in persoon of met franco brieven aan te melden.

J. S. KROMHOUT,
Logementhouder en Horologiemaker te Heerenveen.

Het is eene ontegensprekelijke daadzaak,

DAT DE PILLEN VAN *HOLLOWAY* EEN BUITENGEWOON WELDADIG GENEESMIDDEL ZIJN.

In alle gevallen van bedorven maag, aandrang van het bloed naar het hoofd, van gal, van hoofdpijn, leverkwaal, enz. is er geene medicijn bekend, welke zoo onmiddelijke hulp verschaft als deze vermaarde pillen, wier bijzondere eigenschappen regtstreeks op de hoofdorganen des levens werken, zoodat geene ongesteldheid van bovengenoemden aard aan derzelver weldadigen invloed kan weêrstaan. Daarom ware het raadzaam voor al diegenen welke tot diergelijke ziekten aanleg hebben, om op dezen tijd van het jaar, eenige dosis daarvan te gebruiken, welke alle kenteekenen daarvan zullen wegnemen, en hun, volle gezondheid en kracht zullen wedergeven.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN	van *f* 0,90,	*f* 2,10,	*f* 3,30,	*f* 7,75,	*f* 15,50,	*f* 23,50.
POTJES ZALF	van - 0,90,	- 2,10,	- 3,30,	- 8,15,	- 15,90,	- 23,90.

Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen aan het Hoofddepôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; H. A. BINKSMA, te Harlingen; M. GAARBEEK, te Groningen; H. P. A. VAN GORCUM, te Assen, alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

Berigt aan het reizend Publiek.

De BEURTSCHIPPERS van *WORKUM* op *AMSTERDAM*, maken bekend, dat zij sedert 1 Maart 1851, wederom tweemaal weeks varen, en wel: Maandags en Vrijdags, des morgens ten 9 ure van *Workum*, en Maandags en Woensdags avonds van *Amsterdam.*

Aan het reizend Publiek

wordt berigt, dat *op gisteren Maandag den 3 Maart* de DILIGENCE-DIENST van *HEERENVEEN* op *LEEUWARDEN* vice versa, onderneming van JACOB R. BOOSMAN, weder een aanvang heeft genomen. — Deze Wagen vertrekt:

van *HEERENVEEN*, Maandags, 's morgens ten 5½ ure.
» *LEEUWARDEN*, » 's namidd. » 4 »
» *HEERENVEEN*, Vrijdags, 's morgens » 6 »
» *LEEUWARDEN*, » 's namidd. » 3½ »

De Kantoren zijn: te *Heerenveen* in *de Wijnberg* bij den Ondernemer, en te *Leeuwarden* in *het Lands Welvaren* bij SEMLER, op den hoek van den Wirdumerdijk.

MEN VERLANGT zoo spoedig mogelijk een KOEK- en BANKETBAKKERSKNECHT, zijn werk grondig verstaande, voorzien van goede getuigschriften, liefst niet boven de 30 jaren en van de Protestantsche Godsdienst. Nader informatien te verkrijgen *onder de letters IJ. Z.* bij A. VAN ZUIJLEN, op de Nieuwestad te *Leeuwarden.* Brieven *franco.*

MEN VRAAGT in eene KRUIDENIERS-AFFAIRE een LEERLING of WINKELBEDIENDE. Adres met *franco brieven onder lett. O.* bij A. VAN ZUIJLEN, op de Nieuwestad te *Leeuwarden.*

Op een HOUTZAAGMOLEN wordt tegen 12 Mei e. k. een MIDDELKNECHT verlangd; diegene welke hiertoe genegen zijn en getuigschriften van bekwaamheid en goed gedrag kunnen overleggen worden verzocht zich in persoon of met franco brieven te adresseren bij den Heer D. BROUWER Wz., te Bolsward.

Bij R. B. TUININGA, Grutter te Harlingen, is tegen Mei aanstaande gelegenheid tot plaatsing van eenen LEERLING uit den fatsoenlijken burgerstand.

Er wordt gevraagd op Mei e. k. of eerder, op billijke voorwaarden, een BAKKERS LEERLING, bij D. COUSIJN, te Akkerwoude.

Bij H. E. BOONSTRA, Bakker te Grouw, is tegen Mei e. k. of eerder gelegenheid tot plaatsing van een LEERLING.

J. TEITSMA JOHA, Apothekar te Sneek, berigt mits deze, dat het PAKJE gemerkt T of met een kruisje, op den 28 Feb. ll. door hem in orde is ontvangen.

Verkooping van Boeken,

bij F. HOLTKAMP, Boekdrukker en Boekverkooper te Sneek, in de maand April e. k. Partijen ter bijvoeging kunnen ingezonden worden tot den 15 Maart.

Bij bovengenoemden zijn te bekomen elf kwarto BIJBELS, met nieuwe Psalmen en geheel lederen banden, zoo goed als nieuw, voor *f* 6,50, met nieuwe Gezangen er bij *f* 8,30.

100 riem mooi SCHRIJFPAPIER, wegende 14 halve Nederl. ℔, à contant *f* ..., geschikt voor Onderwijzers, Kantoren enz.

Eenige riemen groot MISDRUK, *f* 4. Dito klein MISDRUK, *f* 1,50.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.